

**2011 M. KELMĖS RAJONO MOKINIŲ PROFILAKTINIŲ SVEIKATOS PATIKRINIMŲ
REZULTATŲ APŽVALGA**

1. Kelmės rajono mokyklų mokinių sveikatos patikrinimų duomenų analizė

2011 metais Kelmės rajono mokyklose dirbančių sveikatos priežiūros specialistų pateiktais apibendrintais duomenimis iš viso sveikatą patikrino 4475 mokiniai iš 4492, tai sudaro 99,6 proc. visų mokinių, tad iš viso 17 mokinių nepatikrino sveikatos (žr. 1 lentelė). Beveik visi Kelmės rajono mokiniai patikrino savo sveikatą ir 2010 metais.

1 lentelė. Kelmės r. mokyklos ir mokinių skaičius

Eil. Nr.	Mokyklų tipas	Mokyklos pavadinimas	Bendras mokinių skaičius
1	<i>Gimnazijos</i>	Kelmės Jono Graičiūno gimnazija	496
2		Tytuvėnų gimnazija	499
3		Kražių gimnazija	266
4		Užvenčio Šatrijos Raganos gimnazija	345
5	<i>Vidurinės</i>	Kelmės „Aukuro“ vidurinė mokykla	551
6		Pakražančio vidurinė mokykla	266
7		Šaukėnų Pūtvio-Putvinskio vidurinė mokykla	262
8		Vaiguvos Vlado Šimkaus vidurinė mokykla	184
9	<i>Pagrindinės</i>	Kelmės „Kražantės“ pagrindinė mokykla	495
10		Maironių pagrindinė mokykla	92
11		Karklėnų pagrindinė mokykla	77
12		Šaltenių pagrindinė mokykla	52
13		Vidsodžio pagrindinė mokykla	66
14		Lykšilio pagrindinė mokykla	75
15		Mockaičių pagrindinė mokykla	80
16		Elvyravos pagrindinė mokykla	103
17		Liolių pagrindinė mokykla	65
18		Gailių pagrindinė mokykla	64
19	Kolainių pagrindinė mokykla	59	
20	<i>Kitos</i>	Jaunimo mokykla	48
21		Pagryžuvio pradinė mokykla	41
22	<i>Pradinio ugdymo skyriai</i>	Petrališkės pradinio ugdymo skyrius	18
23		Pašiaušės pradinio ugdymo skyrius	13
24		Budraičių pradinio ugdymo skyrius	8
25		Ramoniškio pradinio ugdymo skyrius	11
26		Kiaunorių pradinio ugdymo skyrius	13
27		Junkilų pradinio ugdymo skyrius	17
28	<i>Darželiai – mokyklos</i>	Kelmės darželis-mokykla „Ažuoliukas“	137
29		Kelmės „Kūlverstuko“ darželis-mokykla	89
IŠ VISO			4492

Jeigu Kelmės rajone 2010 metais iš visų patikrinusių mokinių skaičiaus 45 proc. mokinių buvo visiškai sveiki, tai 2011 metais sveikų mokinių skaičius (iš visų patikrintų mokinių) sudarė 40,5 proc. Be to, pastebime, kad kuo vyresni mokiniai, tuo jų tarpe visiškai sveikų mokinių yra mažiau.

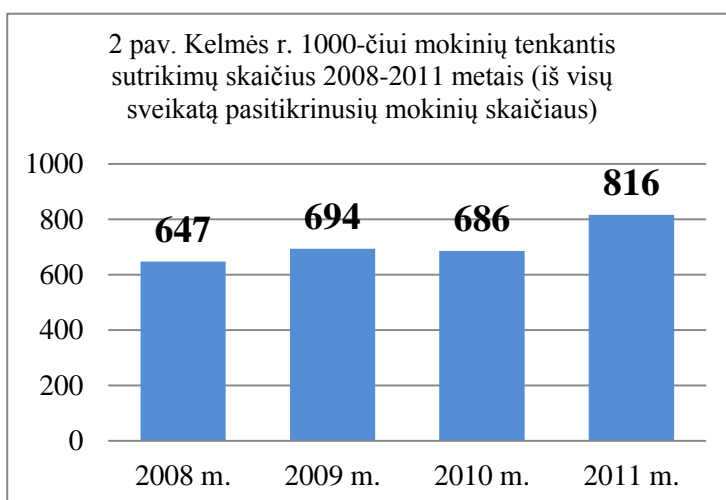
2011 metais, kaip ir ankstesniais 2010 ir 2009 metais, Kelmės rajono mokinių pasiskirstymas pagal fizinio pajėgumo grupes išlieka panašus. 2011 metais 94 proc. Kelmės rajono mokinių priklausė pagrindinei fizinio pajėgumo grupei (žr. 1 pav.). Vėlgi matome, kad priklausymas parengiamajai ar specialiajai grupei yra būdingesnis vyresniųjų klasių mokiniams, kurių taip pat daugiau yra ir visiškai atleistų nuo fizinio krūvio. 2011

metais Kelmės rajono mokyklų tarpe išsiskiria 9-12 klasių mokiniai, kurie mokosi gimnazijose. Jau kelis metus iš eilės „nepralenkiami“ yra Tytuvėnų gimnazijos mokiniai, nes, pavyzdžiui, iš visų 53 Tytuvėnų gimnazijos dvyklyktokų, net 18 arba trečdalis priklauso parengiamajai fizinio pajėgumo grupei.

2. Kelmės rajono mokyklų mokinių sutrikimų rodikliai 2011 metais

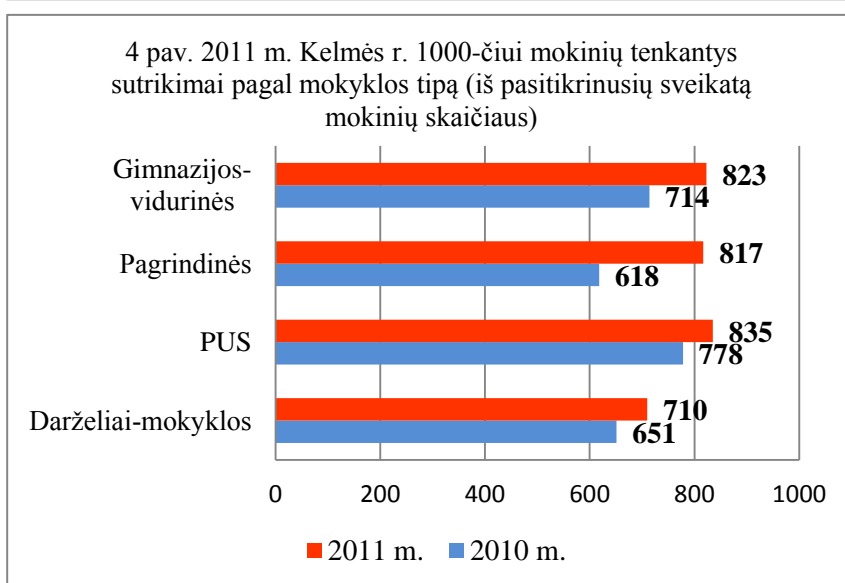
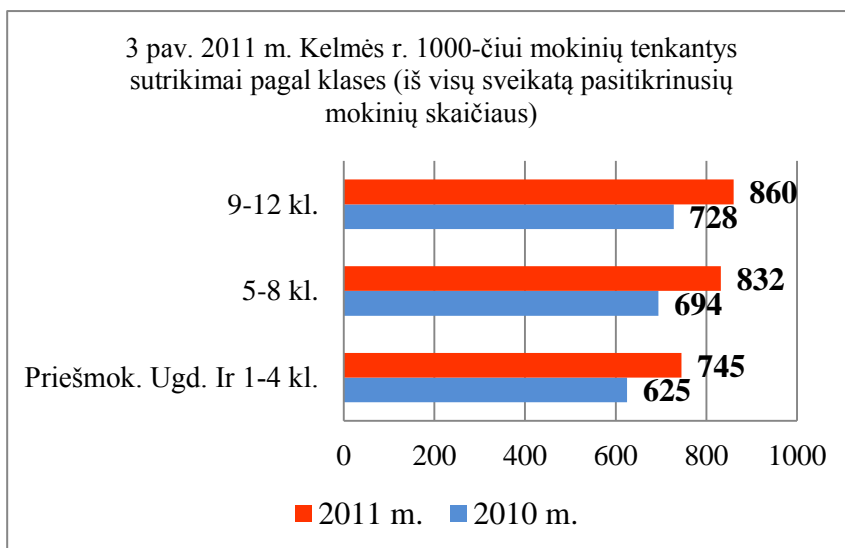
2011 metais Kelmės rajono 1000-čiui mokinių teko 816 įvairių sutrikimų. Šis skaičius 1000-čiui mokinių (iš visų patikrinusiųjų mokinių skaičiaus) padidėjo lyginant su praėjusiais metais gana ženkliai (žr. 2 pav.). Galima teigti, kad įvairių sistemų sutrikimų skaičius padidėjo beveik penktadaliui.

Tokį ženklų sutrikimų padidėjimą lėmė išaugę sutrikimų skaičiai lyginant

pagal klases ar mokyklos tipus. Analizuojant 2010 ir 2011 metų duomenis pagal klases matyti, jog daugiausia sutrikimų turėjo 9-12 klasių mokiniai ir 2010 metais, ir 2011 metais (žr. 3 pav.). Iš esmės sutrikimų skaičius tenkantis 1000-čiui mokinių Kelmės rajone padidėjo tiek pradinėse klasių, tiek 5-8 klasių, tiek 9-12 klasių mokinių tarpe.

Apibendrinant 2011 m. Kelmės rajono mokyklose 1000-čiui mokinių tenkančius sutrikimus pagal mokyklos tipą (iš pasitikrinsusių sveikata mokinių skaičiaus) galime teigti, jog ypatingai padidėjo sutrikimų skaičius tenkantis pagrindinių mokyklų mokiniams, tiksliau nuo 618 iki 817 atvejų tenkančių 1000-čiui mokinių, t.y. trečdaliu (žr. 4 pav.). Be to, 2011 metais išsiskiria tai, kad gimnazijose žymiai daugiau mokinių su įvairiais sutrikimais nei vidurinėse mokyklose. Gimnazijose 1000-čiui mokinių teko 860 sutrikimų, o vidurinėse – 776. Taip pat pastebima, kad Kelmės miesto

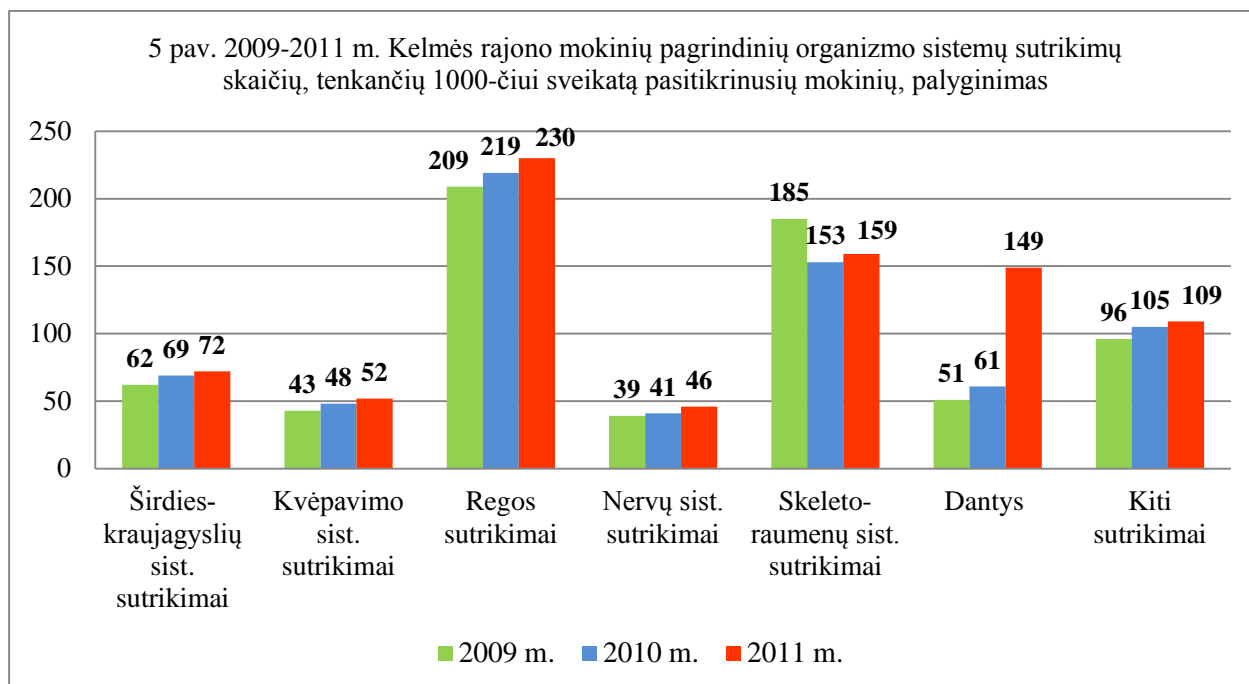

mokyklose ir didesnėse Kelmės rajono mokyklose sutrikimų registruojama daugiau nei mažesnėse mokyklose, kur mokinių skaičius mažesnis. Pavyzdžiui, iš mokyklų išsiskiria Tytuvėnų gimnazija, kurioje 1000-čiui mokinių teko 1036 sutrikimai, ir Kelmės Jono Graičiūno gimnazija, kurioje 1000-čiui mokinių teko 1024 sutrikimai. Vadinas, vidutiniškai kiekvienam mokiniui (neskaičiuojant visiškai sveikų mokinių) teko po 1,5 sutrikimo. Taip pat išsiskiria ir Kelmės „Aukuro“ vidurinė mokykla, kurioje 1000-čiui mokinių teko 933 sutrikimai.

3. Kelmės rajono profilaktiškai patikrintų mokinių sutrikimai 2011 metais

2011 metų Kelmės rajono visų mokyklų duomenimis dažniausiai mokiniai turėjo regos sutrikimų (230 atvejai 1000-čiui pasitikrinsusių mokinių) ir skeleto-raumenų sistemos sutrikimų (159 atvejai 1000-čiui mokinių). Tačiau per 2011 metus daugiau nei dvigubai išaugo sutrikimų skaičius susijęs su dantų problemomis. Dantų sutrikimų padidėjo nuo 61 iki 149 atvejų tenkančių 1000-čiui sveikata pasitikrinsusių mokinių. Kartu, regos ir skeleto-raumenų sistemų sutrikimai bei

dantų problemos 2011 metais sudarė du trečdalius visų mokinių tarpe pasitaikančių sutrikimų (žr. 5 pav.).

Kiti sutrikimai nustatyti 1 iš 10 sveikatą patikrinusių mokinių Kelmės rajone. Į kitų sutrikimų kategoriją įeina endokrininės sistemos, medžiagų apykaitos ir mitybos sutrikimai (27 atvejai 1000-čiui mokinių), nutukimas (22 atv./1000-čiui mok.), padidintas kūno svoris (21 atv./1000-čiui mok.), sumažintas kūno svoris (18 atv./1000-čiui mok.), odos susirgimai (10 atv./1000-čiui mok.), urogenitalinės sistemos sutrikimai (6 atv./1000-čiui mok.), virškinimo sistemos sutrikimai (5 atv./1000-čiui mok.) ir klausos sistemos sutrikimai (1 atv./1000-čiui mok.).

2011 metais, palyginus su 2009 ir 2010 metų duomenimis, visų sutrikimų skaičius išaugo, tačiau šalia regos ir skeleto-raumenų sutrikimų atsirado dantų problemos, su kuriomis daugiausia susidūrė kaimo mokyklos: Šaltenių (14 dantų susirgimų, kurie teko 50 sveikatą patikrinusių mokinių), Lykšilio (20 dantų susirgimų tekusių 75 mokiniams), Karklėnų (18 susirgimų tekusių 77 mokiniams), Gailių (31 dantų susirgimas tekęs 62 mokiniams) pagrindinės mokyklos ir Vaiguvos Vlodo Šimkaus vidurinė mokykla (užregistruota 40 dantų susirgimų, kurie teko 184 sveikatą patikrinusių mokyklos mokinių).

Dažniausias pasitaikantis regos sutrikimas, kaip ir 2010 metais, išliko trumparegystė. Ji diagnozuota beveik kas antram regos sutrikimų turinčiam mokiniui (47 proc.), o tarp skeleto-raumenų sistemos sutrikimų taip pat daugumą, kaip ir praėjusiais metais, sudarė netaisyklinga laikysena (62 proc. visų skeleto-raumenų sistemos sutrikimų) ir skoliozė – 14 proc.

Lyginant 2011 metų Kelmės rajono mokyklų pagrindinių sutrikimų rodiklius pagal sutrikimų grupes tenkančius 1000-čiai sveikatą pasitikrinusių mokinių paaiškėja, kad ypač ryškus ir didelis sergamumas skeleto-raumenų sistemos susirgimais tenka Tytuvėnų ir jų apylinkių mokykloms. Ši problema buvo aktuali ir 2010 metais. 2011 metais Tytuvėnų gimnazijoje 1000-čiai mokinių teko 453 skeleto-raumenų sistemos sutrikimai, Jaunimo mokykloje iš viso 14 sutrikimų teko 44 sveikatą pasitikrinusiems jos mokiniams, Mockaičių pagrindinėje mokykloje užregistruoti 48 sutrikimai iš 80 pasitikrinusių sveikatą mokinių, Pagryžuvio pradinė mokykla teko 23 sutrikimai 41 mokiniui. Pradinio ugdymo skyriuose situacija panaši, nes Budraičių skyriuje užregistruoti 5 skeleto-raumenų sistemos sutrikimai, kai iš viso 8 mokiniai, o Ramoniškio skyriuje 7 skeleto raumenų sistemos sutrikimai iš 11 ten mokyklą lankančių mokinių.

2011 metais, kaip ir 2010 metais, su regos sutrikimais daugiausia susiduria Kelmės miesto Jono Graičiūno ir Aukuro mokyklos. Pavyzdžiui, daugiau nei trečdalis Jono Graičiūno gimnazijos mokinių turėjo regos sutrikimų (36 proc.) ir gimnazijos 1000-čiai mokinių teko net 362 regos sutrikimai. Kelmės „Aukuro“ vidurinėje mokykloje 1000-čiai mokinių teko 289 atvejai, susiję su regos sutrikimais.

IŠVADOS

2011 metais Kelmės rajone iš 4492 mokinių 99,6 proc. pasitikrino profilaktiškai savo sveikatą. Nors 94 proc. Kelmės rajono mokinių priklausė pagrindinei fizinio pajėgumo grupei, tačiau tik 40,5 proc. pasitikrinusių mokinių buvo visiškai sveiki (2010 metais – 45 proc.).

Per 2011 metus penktadaliu išaugo Kelmės rajono mokinių sutrikimų skaičius. 2010 metais Kelmės rajone 1000-čiai mokinių iš visų pasitikrinusių mokinių skaičiaus teko 686 sutrikimai, o 2011 metais 816 sutrikimų, kurių daugiausia turėjo 9-12 klasių mokiniai. Be to, Kelmės miesto mokyklose ir didesnėse Kelmės rajono mokyklose sutrikimų registruojama daugiau nei mažesnėse mokyklose, kur mokinių skaičius mažesnis. Taip pat 2011 m. trečdaliu padidėjo sutrikimų skaičius tenkantis pagrindinių mokyklų mokiniams.

2011 metų Kelmės rajono mokyklų duomenimis dažniausiai mokiniai turėjo regos sutrikimų (230 atv. 1000-čiai pasitikrinusių mokinių, 2010 m. – 219 atv./1000) ir skeleto-raumenų sistemos sutrikimų (159 atv. 1000-čiai mokinių, 2010 m. – 153 atv./1000), tačiau daugiau nei dvigubai išaugo sutrikimų skaičius susijęs su dantų problemomis (nuo 2010 m. 61 atv. iki 2011 m. 149 atv. tenkančių 1000-čiai sveikatą pasitikrinusių mokinių). Regos ir skeleto-raumenų sistemų bei dantų sutrikimai 2011 metais sudarė du trečdalius visų mokinių tarpe pasitaikančių sutrikimų.

2011 metais dažniausias regos sutrikimas išliko trumparegystė (47 proc.), o tarp skeleto-raumenų sistemos – netaisyklinga laikysena (62 proc. visų skeleto-raumenų sistemos sutrikimų) ir skoliozė (14 proc.).

Didžiausias sutrikimų skaičius tenkantis mokiniams užregistruotas Mockaičių ir Gailių pagrindinėse mokyklose bei Tytuvėnų ir Kelmės Jono Graičiūno gimnazijose. Didžiausias skeleto-raumenų sistemos sutrikimų skaičius teko Tytuvėnų ir jų apylinkių mokykloms, o su regos sutrikimais daugiausia susiduria Kelmės miesto Jono Graičiūno ir Aukuro mokyklos. Dantų sutrikimai daugiausia palietė kaimiškų vietovių mokyklų mokinius.